

॥ वरु'तरकी'ता ॥

.. vRitragItA ..

sanskritdocuments.org

September 11, 2017

---

.. vRitragItA ..

॥ वरु'त्रकू³ता ॥

Sanskrit Document Information



---

Text title : vRitragItA

File name : vRitragiitaa.itx

Category : gItA, giitaa

Location : doc\_giitaa

Transliterated by : Professor Tokunaga in Kyoto system(?)

Proofread by : Sunder Hattangadi(sunderh at hotmail.com)

Latest update : June 2, 1998

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

---

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.


**Please help to maintain respect for volunteer spirit.**

---

September 11, 2017

*sanskritdocuments.org*

---



அத்யாய: 270

ய்

த<sup>4</sup>ன்யா த<sup>4</sup>ன்யா இதி ஜனா: ஸர்வே<sup>5</sup>ஸ்மான்ப்ரவத<sup>3</sup>ந்த்யத |  
ந து:<sup>3</sup>கி<sup>2</sup>ததர: கஸ்சித்புமானஸ்மாபி<sup>4</sup>ரஸ்தி ஹ || 1 ||

லோகஸம்பா<sup>4</sup>விதைர்து:<sup>3</sup>க<sup>2</sup>ம் யத்ப்ராப்தம் குருஸத்தம |  
ப்ராப்ய ஜாதிம் மனுஷ்யேஷு தே<sup>3</sup>வைரபி பிதாமஹ || 2 ||

கதா<sup>3</sup> வயம் கரிஷ்யாம: ஸம்ன்யாஸம் து:<sup>3</sup>க<sup>2</sup>ஸஞ்ஜ்ஞகம் |  
து:<sup>3</sup>க<sup>2</sup>மேதச்ச<sup>2</sup>ரீராணாம் தா<sup>4</sup>ரணம் குருஸத்தம || 3 ||

விமுத்தா: ஸப்தத<sup>3</sup>ஸபி<sup>4</sup>ர்ஹேதுபூ<sup>4</sup>தைஸ்ச பஞ்சபி:<sup>4</sup> |  
இந்த<sup>3</sup>ரியார்தை<sup>2</sup>ர்கு<sup>3</sup>ணைஸ்சைவ அஸ்தாபி:<sup>4</sup> ப்ரபிதாமஹ || 4 ||

ந க<sup>3</sup>ச்ச<sup>2</sup>ந்தி புனர்பா<sup>4</sup>வம் முனய: ஸம்ஸிதவ்ரதா: |  
கதா<sup>3</sup> வயம் ப<sup>4</sup>விஷ்யாமோ ராஜ்யம் ஹித்வா பரந்தப || 5 ||

பூ<sup>4</sup>

நாஸ்த்யனந்தம் மஹாராஜ ஸர்வம் ஸங்க்யான கோ<sup>3</sup>சரம் |  
புனர்பா<sup>4</sup>வோ<sup>5</sup>பி ஸங்க்யாதோ நாஸ்தி கிம் சிதி<sup>3</sup>ஹாசலம் || 6 ||

ந சாபி க<sup>3</sup>ம்யதே ராஜன்னைஷ தே<sup>3</sup>ஷ: ப்ரஸங்க<sup>3</sup>த: |  
உத்யோகா<sup>3</sup>தே<sup>3</sup>வ த<sup>4</sup>ர்மஜ்ஞ காலைனைவ க<sup>3</sup>மிஷ்யத<sup>2</sup> || 7 ||

ஈஸோ<sup>5</sup>யம் ஸததம் தே<sup>3</sup>ஹீ ந்ரு'பதே புண்யபாபயோ: |  
தத ஏவ ஸமுத்தே<sup>2</sup>ன தமஸா ருத்<sup>4</sup>யதே<sup>5</sup>பி ச || 8 ||

யதா<sup>2</sup>ஞ்ஜன மயோ வாயு: புனர்மான: ஸிலம் ரஜ: |  
அனுப்ரவிஸ்ய தத<sup>3</sup>வர்ணோ த்<sup>3</sup>ரு'ஸ்யதே ரஞ்ஜயந்தி<sup>3</sup>ஸ: || 9 ||

ததா<sup>2</sup> கர்மப<sup>2</sup>லை<sup>3</sup>தே<sup>3</sup>ஹீ ரஞ்ஜிதஸ்தமஸாவ்ரு'த: |  
விவர்ணோ வர்மமாஸ்ரித்ய தே<sup>3</sup>ஹேஷு பரிவர்ததே || 10 ||

ஜ்ஞானேன ஹி யதா<sup>3</sup> ஜந்துரஜ்ஞானப்ரப<sup>4</sup>வம் தம: |  
வ்யபோஹி ததா<sup>3</sup> ப்<sup>3</sup>ரஹ்ம ப்ரகாஸேத ஸனாதனம் || 11 ||

அயத்ன ஸாத்<sup>4</sup>யம் முனயோ வத<sup>3</sup>ந்தி  
யே சாபி முத்தாஸ்த உபாஸிதவ்யா: |



---

வர்த்ர

ப்ரத்யக்ஷமேதத்<sup>3</sup>ப<sup>4</sup>வதஸ்ததா<sup>2</sup>ன்யேஷாம் மனீஸிநாம் ।

மயா யஜ்ஜய லுப்<sup>3</sup>தே<sup>4</sup>ன புரா தப்தம் மஹத்தப: ॥ 24 ॥

க<sup>3</sup>ந்தா<sup>4</sup>தொ<sup>3</sup>ய பூ<sup>4</sup>தாநாம் ரஸாம்ஸ்ச விவிதா<sup>4</sup>னபி ।

அவர்த<sup>4</sup>ம் த்ரீன்ஸமாக்ரம்ய லோகான்வை ஸ்வேன தேஜஸா ॥ 25 ॥

ஜ்வாலாமாலா பரிக்ஷிப்தோ வைஹாயஸசரஸ்ததா<sup>2</sup> ।

அஜேய: ஸர்வபூ<sup>4</sup>தாநாமாஸம் நித்யமபேதபீ:<sup>4</sup> ॥ 26 ॥

ஐஸ்வர்யம் தபஸா ப்ராப்தம் ப்<sup>4</sup>ரஷ்டம் தச்ச ஸ்வகர்மபி:<sup>4</sup> ।

த்<sup>4</sup>ரு<sup>4</sup>திமாஸ்தா<sup>2</sup>ய ப<sup>4</sup>க<sup>3</sup>வன்ன ஸோசாமி ததஸ்த்வஹம் ॥ 27 ॥

ய்யுத்ஸதா மஹேந்த்<sup>3</sup>ரேண புரா ஸார்த<sup>4</sup>ம் மஹாத்மனா ।

ததோ மே ப<sup>4</sup>க<sup>3</sup>வாந்த்<sup>3</sup>ரு<sup>4</sup>ஷ்டோ ஹரிர்நாராயண: ப்ரபு:<sup>4</sup> ॥ 28 ॥

வைகுண்ட:<sup>2</sup> புருஷோ விஷ்ணு: ஸூக்லோ<sup>5</sup>னந்த: ஸனாதன: ।

முஞ்ஜகேஸோ ஹரிஸ்மஸ்ரு: ஸர்வபூ<sup>4</sup>தபிதாமஹ: ॥ 29 ॥

நூனம் து தஸ்ய தபஸ: ஸாவஸேஷம் மமாஸ்தி வை ।

யத<sup>3</sup>ஹம் ப்ரஸ்துமிச்சா<sup>2</sup>மி ப<sup>4</sup>வந்தம் கர்மண: ப<sup>2</sup>லம் ॥ 30 ॥

ஐஸ்வர்யம் வை மஹத்<sup>3</sup>ப்<sup>3</sup>ரஹ்மன்கஸ்மின்வரீணே ப்ரதிஷ்டி<sup>2</sup>தம் ।

நிவர்ததே சாபி புன: கத<sup>2</sup>மைஸ்வர்யமுத்தமம் ॥ 31 ॥

கஸ்மாத்<sup>3</sup>பூ<sup>4</sup>தானி ஜீவந்தி ப்ரவர்தந்தே<sup>5</sup>த<sup>2</sup> வா புன: ।

கிம் வா ப<sup>2</sup>லம் பரம் ப்ராப்ய ஜீவஸ்திஷ்ட<sup>2</sup>தி ஸாஸ்வத: ॥ 32 ॥

கேன வா கர்மனா ஸக்யமத<sup>2</sup> ஜ்ஞானேன கேன வா ।

ப்<sup>3</sup>ரஹ்மர்ஷே தத்ப<sup>2</sup>லம் ப்ராப்தும் தன்மே வ்யாக்<sup>2</sup>யாதாமர்ஹஸி ॥ 33 ॥

இதீத்<sup>3</sup>முக்த: ஸ முனிஸ்ததா<sup>3</sup>னீம்

ப்ரத்யாஹ யத்தச்ச<sup>2</sup>ரு<sup>4</sup>ணு ராஜஸிம்ஹ ।

மயோச்யமானம் புருஷர்ஷப<sup>4</sup> த்வம்

அனன்யசித்த: ஸஹ ஸோத<sup>3</sup>ரீயை: ॥ 34 ॥

---

அத்<sup>4</sup>யாய: 271

உயனஸ்

நமஸ்தஸ்மை ப<sup>4</sup>க<sup>3</sup>வதே தே<sup>3</sup>வாய ப்ரப<sup>4</sup>விஷ்ணவே ।  
யஸ்ய ப்ரு<sup>2</sup>த<sup>2</sup>வீ தலம் தாத ஸாகாஸம் பா<sup>3</sup>ஹுகோ<sup>3</sup>சரம் ॥ 1 ॥

மூர்தா<sup>4</sup> யஸ்ய த்வனந்தம் ச ஸ்தா<sup>2</sup>னம் தா<sup>3</sup>னவ ஸத்தம ।  
தஸ்யாஹம் தே ப்ரவக்ஷ்யாமி விஷ்ணோர்மாஹாத்மயமுத்தமம் ॥ 2 ॥

பூ<sup>4</sup>

தயோ: ஸம்வத<sup>3</sup>தோரேவமாஜகா<sup>3</sup>ம மஹாமுனி: ।  
ஸனத்குமாரோ த<sup>4</sup>ர்மாத்மா ஸம்ஸய சே<sup>2</sup>த<sup>3</sup>னூய வை ॥ 3 ॥

ஸ பூஜிதோ<sup>5</sup>ஸுரேந்த<sup>3</sup>ரேண முனி<sup>3</sup>ஸௌஸலா ததா<sup>2</sup> ।  
நிஷஸாதா<sup>3</sup>ஸனே ராஜன்மஹார்ஹே முனிபுங்க<sup>3</sup>வ: ॥ 4 ॥

தமஸீனம் மஹாப்ராஜ்ஞமுஸு<sup>3</sup>வாக்யமப்<sup>3</sup>ரவீத் ।  
ப்<sup>3</sup>ரூஹ்யஸ்மை தா<sup>3</sup>னவேந்த<sup>3</sup>ராய வினஸோர்மாஹாத்மயமுத்தமம் ॥ 5 ॥

ஸனத்குமாரஸ்து தத: ஸ்ருத்வா ப்ராஹு வசோ<sup>5</sup>ர்த<sup>2</sup>வத் ।  
விஷ்ணோர்மாஹாத்மய ஸம்யுக்தம் தா<sup>3</sup>னவேந்த<sup>3</sup>ராய தீ<sup>4</sup>மதே ॥ 6 ॥

ஸ்ரு<sup>3</sup>ணு ஸர்வமித<sup>3</sup>ம் தை<sup>3</sup>த்ய வினஸோர்மாஹாத்மயமுத்தமம் ।  
விஷ்ணௌ ஜக<sup>3</sup>தஸ்தி<sup>2</sup>தம் ஸர்வமிதி வித்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup> பரந்தப ॥ 7 ॥

ஸ்ரு<sup>3</sup>ஜத்யேஷ மஹாபா<sup>3</sup>ஹோ பூ<sup>4</sup>தக்<sup>3</sup>ராமம் சராசரம் ।  
ஏஷ சாக்ஷிபதே காலே காலே விஸ்ரு<sup>3</sup>ஜதே புன: ।  
அஸ்மின்க<sup>3</sup>ச்ச<sup>2</sup>ந்தி விலயமஸ்மாச்ச ப்ரப<sup>4</sup>வந்த்யுத ॥ 8 ॥

நைஷ தா<sup>3</sup>னவதா ஸக்யஸ்தபஸா நைவ சேஜ்யயா ।  
ஸம்ப்ராப்துமிந்த<sup>3</sup>ரியாணாம் து ஸம்யமேனைவ ஸக்யதே ॥ 9 ॥

பா<sup>3</sup>ஹ்யே சாப்<sup>4</sup>யந்தரே சைவ கர்ம<sup>3</sup>ண மனஸி ஸ்தி<sup>2</sup>த: ।  
நிர்மலீ குருதே பு<sup>3</sup>த<sup>3</sup>த<sup>4</sup>யா ஸோ<sup>5</sup>முத்ரானந்த்யமஸ்னுதே ॥ 10 ॥

யதா<sup>2</sup> ஹிரண்யகர்தா வை ரூப்<sup>3</sup>யமக்<sup>3</sup>னௌ விஸோத<sup>4</sup>யேத் ।  
ப<sup>3</sup>ஹுஸோ<sup>5</sup>திப்ரயத்னௌ மஹதாத்ம க்ரு<sup>3</sup>தேன ஹ ॥ 11 ॥

தத்<sup>3</sup>வஜ்ஜாதிஸுதைர்ஜீவ: ஸாத<sup>4</sup>யதே<sup>5</sup>ல்பேன கர்ம<sup>3</sup>ண ।  
யத்னௌ மஹதா சைவாப்யேகஜாதௌ விஸுத்<sup>4</sup>யதே ॥ 12 ॥

லீயால்பம் யதா<sup>2</sup> கா<sup>3</sup>த்ராத்ப்ரம்ரு<sup>3</sup>ஜ்யாதா<sup>3</sup>த்மனோ ரஜ: |  
ப<sup>3</sup>ஹு யத்னேன மஹதா தோ<sup>3</sup>ஷ்னிர்ஹரனம் ததா<sup>2</sup> || 13 ||

யதா<sup>2</sup> சால்பேன மால்யேன வாஸிதம் திலஸர்ஷபம் |  
ந முஞ்சதி ஸ்வகம் க<sup>3</sup>ந்த<sup>4</sup>ம் தத்<sup>3</sup>வத்ஸூக்ஷமஸ்ய த<sup>3</sup>ர்ஸனம் || 14 ||

ததே<sup>3</sup>வ ப<sup>3</sup>ஹுபி<sup>4</sup>ர்மால்யைர்வாஸ்யமானம் புன: புன: |  
விமுஞ்சதி ஸ்வகம் க<sup>3</sup>ந்த<sup>4</sup>ம் மால்யக<sup>3</sup>ந்தே<sup>4</sup>வதிஷ்ட<sup>2</sup>தி || 15 ||

ஏவம் ஜாதிஸுதையுத்தோ கு<sup>3</sup>ணரேவ ப்ரஸங்கி<sup>3</sup>ஷு |  
பு<sup>3</sup>த்<sup>3</sup>த<sup>4</sup>யா நிவந்ததே தோ<sup>3</sup>ஷோ யத்னேனாப<sup>4</sup>யாஸஜ்ஜேன வை || 16 ||

கர்மனா ஸ்வேன ரக்தானி விரக்தானி ச தா<sup>3</sup>னவ |  
யதா<sup>2</sup> கர்மவிஸேஷாம்ப்ஸ ப்ராப்னுவந்தி ததா<sup>2</sup> ஸ்ரு<sup>3</sup>ணு || 17 ||

யதா<sup>2</sup> ச ஸம்ப்ரவர்தந்தே யஸ்மிம்ஸ்திஷ்ட<sup>2</sup>ந்தி வா விபோ<sup>4</sup> |  
தத்தே<sup>5</sup>னுபூர்வ்யா வ்யாக<sup>2</sup>யாஸ்யே ததி<sup>3</sup>ஹைகமனா: ஸ்ரு<sup>3</sup>ணு || 18 ||

அனாதி<sup>3</sup> நித<sup>4</sup>னம் பூநீமாண்ஹரிர்நாராயண: ப்ரபு: <sup>4</sup> |  
ஸ வை ஸ்ரு<sup>3</sup>ஜிதி பூ<sup>4</sup>தானி ஸ்தா<sup>2</sup>வராணி சராணி ச || 19 ||

ஏஷ ஸர்வேஷு பூ<sup>4</sup>தேஷு க்ஷரஸ்சாக்ஷர ஏவ ச |  
ஏகாத<sup>3</sup>ஸ விகாராத்மா ஜக<sup>3</sup>த்பிப<sup>3</sup>தி ரஸ்மிபி: <sup>4</sup> || 20 ||

பாதௌ<sup>3</sup> தஸ்ய மஹீம் வித்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup> மூர்தா<sup>4</sup>னம் தி<sup>3</sup>வமேவ ச |  
பா<sup>3</sup>ஹவஸ்து தி<sup>3</sup>ஸோ தை<sup>3</sup>த்ய ஸ்ரோத்ரமாகாஸமேவ ச || 21 ||

தஸ்ய தேஜோமய: ஸூர்யோ மனஸ் சந்த<sup>3</sup>ர்மஸி ஸ்தி<sup>2</sup>தம் |  
பு<sup>3</sup>த்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup>ர்ஜ்ஞானக<sup>3</sup>தா நித்யம் ரஸஸ்த்வாப்ஸு ப்ரவர்ததே || 22 ||

ப<sup>4</sup>ருவோரனந்தராஸ்தஸ்ய க்<sup>3</sup>ரஹா தா<sup>3</sup>னவ ஸத்தம் |  
நக்ஷத்ரசக்ரம் நேத்ராப<sup>4</sup>யாம் பாத<sup>3</sup>யோர்பூ<sup>4</sup>ஸ்ச தா<sup>3</sup>னவ || 23 ||

ரஜஸ்தமப்ஸ ஸத்தவம் ச வித்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup> நாராயணாத்மகம் |  
ஸோ<sup>5</sup>ஸ்ரமாணாம் முக<sup>2</sup>ம் தாத கர்மணஸ்தத்ப<sup>2</sup>லம் விது: <sup>3</sup> || 24 ||

அகர்மண: ப<sup>2</sup>லம் சைவ ஸ ஏவ பரமவ்யய: |  
ச<sup>2</sup>ந்தா<sup>3</sup>ம்ஸி தஸ்ய ரோமாணி அக்ஷரம் ச ஸரஸ்வதீ || 25 ||

ப<sup>3</sup>ஹ்வாஸ்யோ ப<sup>3</sup>ஹு முகோ<sup>2</sup> த<sup>4</sup>ர்மோ ஹ்ரு<sup>3</sup>தி<sup>3</sup> ஸமாஸ்ரித: |

ஸ ப்ரஹ்ம பரமோ த<sup>4</sup>ர்மஸ்தபர்ச ஸத<sup>3</sup>ஸ்ச ஸ: ॥ 26 ॥

ஸ்ருதிஸாஸ்த்ரக்<sup>3</sup>ரஹோபேத: ஷோட<sup>3</sup>ஸர்த்விக்க்ரதுப்ச ஸ: ।  
பிதாமஹப்ச விஷ்ணுப்ச ஸோ<sup>5</sup>ஸ்வினெள ஸ புரந்த<sup>3</sup>ர: ॥ 27 ॥

மித்ரப்ச வருணஸ்சைவ யமோ<sup>5</sup>த<sup>2</sup> த<sup>4</sup>னத<sup>3</sup>ஸ்ததா<sup>2</sup> ।  
தே ப்ரு<sup>2</sup>த<sup>2</sup>க்<sup>3</sup>த<sup>3</sup>ர்ஸனாஸ்தஸ்ய ஸம்வித<sup>3</sup>ந்தி ததை<sup>2</sup>கதாம் ।  
ஏகஸ்ய வித்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup> தே<sup>3</sup>வஸ்ய ஸர்வம் ஜக<sup>3</sup>தி<sup>3</sup>த<sup>3</sup>ம் வஸோ ॥ 28 ॥

நானூ பூ<sup>4</sup>தஸ்ய தை<sup>3</sup>த்யேந்த<sup>3</sup>ர தஸ்யைகத்வம் வத<sup>3</sup>த்யயம் ।  
ஜந்து: பர்யதி ஜ்ஞானேன தத: ஸத்த்வம் ப்ரகாஸாதே ॥ 29 ॥

ஸம்ஹார விசுஷபஸஹஸ்ரகோதீஸ்  
திஷ்ட<sup>2</sup>ந்தி ஜீவா: ப்ரசரந்தி சான்யே ।  
ப்ரஜா விஸர்க<sup>3</sup>ஸ்ய ச பாரிமாண்யம்  
வாபீ ஸஹஸ்ராணி ப<sup>3</sup>ஹூனி தை<sup>3</sup>த்ய ॥ 30 ॥

வாப்ய: புனர்யோஜனவிஸ்த்ரு<sup>2</sup>தாஸ்தா:  
க்ரோஸம் ச க<sup>3</sup>ம்<sup>4</sup>ரதயாவகா<sup>3</sup>தா:<sup>4</sup> ।  
ஆயாமத: பஞ்சஸதாப்ச ஸர்வா:  
ப்ரத்யேகஸோ யோஜனத: ப்ரவ்ரு<sup>2</sup>த்தா:<sup>2</sup> ॥ 31 ॥

வாப்யா ஜலம் க்ஷிப்யதி வாலகோத்யா  
த்வஹ்னா ஸக்ரு<sup>2</sup>ச்சாப்யத<sup>2</sup> ந த<sup>3</sup>விதீயம் ।  
தாலாம் க்ஷயே வித்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup> க்ரு<sup>2</sup>தம் விஸர்க<sup>3</sup>ம்  
ஸம்ஹாரமேகம் ச ததா<sup>2</sup> ப்ரஜாநாம் ॥ 32 ॥

ஸோ ஜீவ வர்கா:<sup>3</sup> பரமம் ப்ரமாணம்  
க்ரு<sup>2</sup>ஷ்ணோ தூ<sup>4</sup>ம்ரோ நீலமதா<sup>2</sup>ஸ்ய மத்<sup>4</sup>யம் ।  
ரக்தம் புன: ஸஹ்யதரம் ஸுக<sup>2</sup>ம் து  
ஹாரித்<sup>3</sup>ர வர்ணம் ஸுஸுக<sup>2</sup>ம் ச ஸூக்லம் ॥ 33 ॥

பரம் து ஸூக்லம் விமலம் விஸோகம்  
க<sup>3</sup>தக்லமம் ஸித்<sup>4</sup>யதி தா<sup>3</sup>னவேந்த<sup>3</sup>ர ।  
க<sup>3</sup>த்வா து யோனிப்ரப<sup>4</sup>வானி தை<sup>3</sup>த்ய  
ஸஹஸ்ரஸ: ஸித்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup>முபைதி ஜீவ: ॥ 34 ॥



க<sup>3</sup>திம் ச யாம் த<sup>3</sup>ர்ஸனமாஹ தே<sup>3</sup>வோ  
க<sup>3</sup>த்வா ஸூப<sup>4</sup>ம் த<sup>3</sup>ர்ஸனமேவ சாஹ |  
க<sup>3</sup>தி: புனர்வர்க்கு<sup>3</sup>தா ப்ரஜாநாம்  
வர்க்கு<sup>3</sup>தா<sup>2</sup> காலக்ரு<sup>3</sup>தோ<sup>3</sup>ஸூரேந்த<sup>3</sup>ர || 35 ||

ஸுதம் ஸஹஸ்ராணி சதுர்த<sup>3</sup>ஸேஹ  
பரா க<sup>3</sup>திர்ஜீவ கு<sup>3</sup>ணஸ்ய தை<sup>3</sup>த்ய |  
ஆரோஹணம் தத்க்ரு<sup>3</sup>தமேவ வித்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup>  
ஸ்தா<sup>2</sup>னம் ததா<sup>2</sup> நி:ஸரணம் ச தேஷாம் || 36 ||

க்ரு<sup>3</sup>ஷ்ணஸ்ய வர்க்கு<sup>3</sup>தா<sup>2</sup> க<sup>3</sup>திர்னிக்ரு<sup>3</sup>ஷ்டா  
ஸ மஜ்ஜதே நரகே பச்யமான: |  
ஸ்தா<sup>2</sup>னம் ததா<sup>2</sup> து<sup>3</sup>ர்க<sup>3</sup>திபி<sup>4</sup>ஸ்து தஸ்ய  
ப்ரஜா விஸர்கா<sup>3</sup>ன்ஸூப<sup>3</sup>ஹு<sup>3</sup>ன்வத<sup>3</sup>ந்தி || 37 ||

ஸுதம் ஸஹஸ்ராணி ததஸ்சரித்வா  
ப்ராப்தோதி வர்க்கு<sup>3</sup>தா<sup>2</sup> ஹரிதம் து பஸ்சாத் |  
ஸ சைவ தஸ்மின்னிவஸத்யனீஸோ  
யுக<sup>3</sup>க்ஷயே தமஸா ஸம்வ்ரு<sup>3</sup>தாத்மா || 38 ||

ஸ வை யதா<sup>3</sup> ஸத்த்வகு<sup>3</sup>ணேன யுக்தஸ்  
தமோ வ்யபோஹன்க<sup>4</sup>ததே ஸ்வபு<sup>3</sup>த்<sup>3</sup>யா |  
ஸ லோஹிதம் வர்க்கு<sup>3</sup>தா<sup>2</sup> நி<sup>3</sup>லோ  
மனுஷ்யலோகே பரிவர்ததே ச || 39 ||

ஸ தத்ர ஸம்ஹார விஸர்க<sup>3</sup>மேவ  
ஸ்வகர்மஜைர்ப<sup>3</sup>ந்த<sup>4</sup>னே: க்லிஸ்யமான: |  
தத: ஸ ஹாரித்<sup>3</sup>ரமுபைதி வர்க்கு<sup>3</sup>தா<sup>2</sup>  
ஸம்ஹார விக்ஷேபஸதே வ்யதீதே || 40 ||

ஹாரித்<sup>3</sup>ர வர்க்கு<sup>3</sup>தா<sup>2</sup> ப்ரஜா விஸர்கா<sup>3</sup>ன்  
ஸஹஸ்ரஸஸ்திஷ்ட<sup>2</sup>தி ஸஞ்சரன்வை |  
அவிப்ரமுக்<sup>3</sup>தோ நிரயே ச தை<sup>3</sup>த்ய  
தத: ஸஹஸ்ராணி த<sup>3</sup>ஸாபரானி || 41 ||

க<sup>3</sup>தீ: ஸஹஸ்ராணி ச பஞ்ச தஸ்ய

சத்வாரி ஸம்வர்தக்ரு'தானி சைவ ।  
 விமுத்தமேனம் நிரயாச்ச வித்<sup>3</sup>தி<sup>4</sup>  
 ஸர்வேஷு சான்யேஷு ச ஸம்ப<sup>4</sup>வேஷு ॥ 42 ॥

ஸ தே<sup>3</sup>வலோகே விஹரத்யபீ<sup>4</sup>க்ஷணம்  
 ததஸ்ஸ்யுதோ மானுஷதாம் உபைதி ।  
 ஸம்ஹார விக்ஷேபஸ்தானி சாஷ்டௌ  
 மர்த்யேஷு திஷ்ட<sup>2</sup>ன்னம்ரு'தத்வமேதி ॥ 43 ॥

ஸோ<sup>5</sup>ஸ்மாத<sup>3</sup>த<sup>2</sup> ப்<sup>4</sup>ரஸ்யதி காலயோகா<sup>3</sup>த்  
 க்ரு'ஷ்ணே தலே திஷ்ட<sup>2</sup>தி ஸர்வகஸ்தே ।  
 யதா<sup>2</sup> த்வயம் ஸித்<sup>4</sup>யதி ஜீவலோகஸ்  
 தத்தே<sup>5</sup>பி<sup>4</sup>தா<sup>4</sup>ஸ்யாம்யஸுரப்ரவீர ॥ 44 ॥

தை<sup>3</sup>வானி ஸ வ்யூஹ ஸுதானி ஸப்த  
 ரக்தோ ஹரித்<sup>3</sup>ரோ<sup>5</sup>த<sup>2</sup> ததை<sup>2</sup>வ ஸுக்ல: ।  
 ஸம்ஸரித்ய ஸந்தா<sup>4</sup>வதி ஸுக்லமேதம்  
 அஸ்தாபரானர்ஸ்யதமான்ஸ லோகான் ॥ 45 ॥

அஷ்டௌ ச ஷஷ்டிம் ச ஸுதானி யானி  
 மனோ விருத்<sup>3</sup>தா<sup>4</sup>னி மஹாத்<sup>3</sup>யுதீநாம் ।  
 ஸுக்லஸ்ய வர்ணஸ்ய பரா க<sup>3</sup>திர்யா  
 த்ரீண்யேவ ருத்<sup>3</sup>தா<sup>4</sup>னி மஹானுபா<sup>4</sup>வ ॥ 46 ॥

ஸம்ஹார விக்ஷேபமனிஷ்டமேகம்  
 சத்வாரி சான்யானி வஸத்யனீஸ: ।  
 ஸஸ்த<sup>2</sup>ஸ்ய வர்ணஸ்ய பரா க<sup>3</sup>திர்யா  
 ஸித்<sup>3</sup>தா<sup>4</sup> விஸிஷ்டஸ்ய க<sup>3</sup>தக்லமஸ்ய ॥ 47 ॥

ஸப்தோத்தரம் தேஷு வஸத்யனீஸ:  
 ஸம்ஹார விக்ஷேபஸுதம் ஸஸேஷம் ।  
 தஸ்மாது<sup>3</sup>பாவ்ரு'த்ய மனுஷ்யலோகே  
 ததோ மஹான்மானுஷதாம் உபைதி ॥ 48 ॥

தஸ்மாது<sup>3</sup>பாவ்ரு'த்ய தத: க்ரமேண  
 ஸோ<sup>5</sup>க்<sup>3</sup>ரே ஸ்ம ஸந்திஷ்ட<sup>2</sup>தி பூ<sup>4</sup>தஸர்க<sup>3</sup>ம் ।

ஸ ஸப்தக்ரு<sup>1</sup>த்வம்ச பரைதி லோகான்  
ஸம்ஹார விசுஷபக்ரு<sup>2</sup>த்ப்ரவாஸ: || 49 ||

ஸப்தைவ ஸம்ஹாரமுபப்லவானி  
ஸம்பா<sup>4</sup>வ்ய ஸந்திஷ்ட<sup>2</sup>தி ஸித்<sup>3</sup>த<sup>4</sup>லோகே |  
ததோ<sup>5</sup>வ்யயம் ஸ்தா<sup>2</sup>னமனந்தமேதி  
தே<sup>3</sup>வஸ்ய விஷ்ணோரத்<sup>2</sup> ப்<sup>3</sup>ரஹ்மணம் ச |  
ஸேஷஸ்ய சைவாத்<sup>2</sup> நரஸ்ய சைவ  
தே<sup>3</sup>வஸ்ய விஷ்ணோ: பரமஸ்ய சைவ || 50 ||

ஸம்ஹார காலே பரித்<sup>3</sup>க்<sup>3</sup>த<sup>4</sup> காயா  
ப்<sup>3</sup>ரஹ்மானமாயாந்தி ஸதா<sup>3</sup> ப்ரஜா ஹி |  
சேஷ்டாத்மனோ தே<sup>3</sup>வக்<sup>3</sup>ணம் ச ஸர்வே  
யே ப்<sup>3</sup>ரஹ்மலோகாத்<sup>3</sup>மரா: ஸ்ம தே<sup>5</sup>பி || 51 ||

ப்ரஜா விஸர்க்<sup>3</sup>ம் து ஸஸேஷகாலம்  
ஸ்தா<sup>2</sup>னாநி ஸ்வான்யேவ ஸரந்தி ஜீவா: |  
நி:ஸேஷாணம் தத்பத<sup>3</sup>ம் யாந்தி சாந்தே  
ஸர்வாபதா<sup>3</sup> யே ஸத்<sup>3</sup>ரு<sup>1</sup>ஸா மனுஷ்யா: || 52 ||

யே து ச்யுதா: ஸித்<sup>3</sup>த<sup>4</sup>லோகாத்க்ரமேண  
தேஷாம் க்<sup>3</sup>திம் யாந்தி ததா<sup>2</sup>னுபூர்வ்யா |  
ஜீவா: பரே தத்<sup>3</sup>ப<sup>3</sup>லவேஷரூபா  
விதி<sup>4</sup>ம் ஸ்வகம் யாந்தி விபர்யயேன || 53 ||

ஸ யாவதே<sup>3</sup>வாஸ்தி ஸஸேஷபு<sup>4</sup>க்தே  
ப்ரஜாஸ்ச தே<sup>3</sup>வெள ச ததை<sup>2</sup>வ ஸாக்வே |  
தாவத்ததா<sup>3</sup> தேஷு விஸூத்<sup>3</sup>த<sup>4</sup>பா<sup>4</sup>வ:  
ஸம்யம்ய பஞ்சேந்த்<sup>3</sup>ரிய ரூபமேதத் || 54 ||

ஸூத்<sup>3</sup>தா<sup>4</sup>ம் க்<sup>3</sup>திம் தாம் பரமாம் பரைதி  
ஸூத்<sup>3</sup>தே<sup>4</sup>ன நித்யம் மனஸா விசின்வன் |  
ததோ<sup>5</sup>வ்யயம் ஸ்தா<sup>2</sup>னமுபைதி ப்<sup>3</sup>ரஹ்ம  
து<sup>3</sup>ஷ்ப்ராபமப்<sup>4</sup>யேதி ஸ ஸாஸ்வதம் வை |  
இத்யேததா<sup>3</sup>க்<sup>2</sup>யாதமஹீனஸத்த்வ



---

ஸ சானிருத்<sup>3</sup>த:<sup>4</sup> ஸ்ரு'ஜதே மஹாத்மா  
தத்ஸ்த<sup>2</sup>ம் ஜக<sup>3</sup>த்ஸர்வமித<sup>3</sup>ம் விசித்ரம் || 63 ||

ய்

வ்ரு'த்ரேண பரமார்த<sup>2</sup>ஜ்ஞ த்<sup>3</sup>ரு'ஷ்டா மன்யே<sup>55</sup>த்மனோ க<sup>3</sup>தி: |  
ஸூபா<sup>4</sup> தஸ்மாத்தஸ ஸுகி<sup>2</sup>தோ ந ஸோசதி பிதாமஹ || 64 ||

ஸூக்ல: ஸூக்லாபி<sup>4</sup>ஜாதீய: ஸாத்<sup>4</sup>யோ நாவர்ததே<sup>5</sup>னக<sup>4</sup> |  
திர்யக்<sup>3</sup>க<sup>3</sup>தேஸ்ச நிர்முக்தோ நிரயாச்ச பிதாமஹ || 65 ||

ஹாரித்<sup>3</sup>ர வர்ணே ரக்தே வா வர்தமானஸ்து பார்தி<sup>2</sup>வ |  
திர்யகே<sup>3</sup>வானுபஸ்யேத கர்மபி<sup>4</sup>ஸ்தாமஸைர்வ்ரு'த: || 66 ||

வயம் து ப்<sup>4</sup>ரு'ஸமாபன்ன ரக்தா: கஸ்த முகே<sup>2</sup>ஸுகே<sup>2</sup> |  
காம் க<sup>3</sup>திம் ப்ரதிபத்ஸ்யாமோ நீலாம் க்ரு'ஷ்ணா<sup>4</sup>மாம் அத<sup>2</sup> || 67 ||

பூ<sup>4</sup>

ஸூத்<sup>3</sup>தா<sup>4</sup>பி<sup>4</sup>ஜனஸம்பன்ன: பாண்ட<sup>3</sup>வா: ஸம்ஸரிதவ்ரதா: |  
விஹ்ரு'த்ய தே<sup>3</sup>வலோகேஷு புனர்மானுஷ்யமேஷ்யத<sup>2</sup> || 68 ||

ப்ரஜா விஸர்க<sup>3</sup>ம் ச ஸுகே<sup>2</sup>ன காலே  
ப்ரத்யேத்ய தே<sup>3</sup>வேஷு ஸுகா<sup>2</sup>னி பு<sup>4</sup>க்த்வா |  
ஸுகே<sup>2</sup>ன ஸம்யாஸ்யத<sup>2</sup> ஸித்<sup>3</sup>த<sup>4</sup>ஸங்க்<sup>2</sup>யாம்  
மா வோ ப<sup>4</sup>யம் பூ<sup>4</sup>த்<sup>3</sup>விமலா: ஸ்த<sup>2</sup> ஸர்வே || 69 ||

|| இதி வ்ரு'த்ரகீ<sup>3</sup>தா ஸமாப்தா ||

Adhyaya numbers 269-270 in shAntiparva, Mahabharata critical edition  
(Bhandarkar Oriental Research Institute BORI).

In Kinjavadekar's edition they are 279-280.

Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com

---

.. vRitragItA ..

Searchable pdf was typeset using generateactualtext feature of Xe<sub>La</sub>TeX 0.99996

on September 11, 2017

Please send corrections to [sanskrit@cheerful.com](mailto:sanskrit@cheerful.com)

